

■ GLOSSA

Il^s pli povers Rumantschs

DA DAVID TRUTTMANN

Atgnamain essan nus Rumantschas e Rumantschs bain povrets! Mintga di vegnin nus bumardads cun infurmaziuns rumantschas. La bunura tadlain nus al Radio Rumantsch la «Buna Luna» cun sia culminaziun a las 7 e 17. Suenten ensolver dain nus svelt in sguard sin ina pagina da teletext rumantscha (450–455) da la «Tele Südostschweiz». Il^s sbagls da stampa empruvain nus dad ignorar. Vers mezdi porta alura il postin tut las gasettas rumantschas – La Quotidiana, la Posta Ladina, la Pagina da Surmeir e magari anc la gasetta da giuvenils Punts. Cun stenta e fadia decodain nus il^s dif-

ferents idioms ed avain plain'en-cletga per il^s blers sbagls grammaticals ed ortografics. Da las singulas fotografias sgarschavlas na lain nus gnanc discurren! En legend, udin nus era anc mintga ura la vusch dal pledader da las novitads monotonas dal Radio Rumantsch. L'idiom da quel na chapin nus betg adina, perquai tadlain nus anc a las 11.00 las novitads rumantsch grischunas dal Radio Grischa. Suenten gentar datti alura anc in dessert – las gratulaziuns sin il Radio Rumantsch. Quellas tadlain nus già dapi passa quindesch onns.

Durant il suentermezdi pudain nus alura tadlar al Ra-

dio Rumantsch tut las repetiziuns da las emissiuns. Il venderdi legiain nus anc la revista emnila en La Quotidiana. La saira, a las 18.45 vegn alura il punct culminant – il Telesguard. Igl è adina incredibel da vesair quantas infurmaziuns che la Televisiun Rumantscha riva d'emballar en maximalmain otg minutas. Mintgatant mordan lur pledaders bunamain giu la lieunga cun discurren talmain svelt.

Sco ditg, il^s Rumantschs èn svairamain stressads en recepind di per di las infurmaziuns rumantschas. Però anc pli povrets che il^s lecturs, auditurs ed

il^s aspectaturs – perstgisai la cumpassiun cun mia persuna – èn il^s schurnalists sezs. Quels han da cumbatter mintga di per temas. A la fin finala vul mintgin esser l'emprim tar in tema ed avair in uscheditg «primeur».

Be sco exempels: Il Radio Rumantsch fa già in profil d'in'ura cun insatgi, sche quel è stà per duas emnas sin Ibiza en vacanzas. La Quotidiana publitgescha la fotografia da pass da Gion Giachen Capeder, sche quel gioga ballapè en la quarta liglia dals mini-moskitos. E sche trais Turitgais han gè da spetgar davant il tunnel dal Vereina, alura dat quai era in flot artitgel.

La Posta Ladina rapporta – cun fotografia – da l'avertura da la nova boutique da cliniez a Zernez. La Pagina da Surmeir fa ina preschentaziun pli gronda dal pli nov prospect da vacanzas da Savognin. Ed a la fin dals quintes fa era anc la Televisiun Rumantscha in pèr bels purtrets sur da las differentas variaziuns da decoraziuns da Nadal.

Ils schurnalists rumantschs empruvan simplamain dad esser adina dapertut en noss pitschen mund rumantsch. Grazia a la pressa daventa il spectrum da la Rumantschia in zichel pli vast – u betg?... Nus cuntinuain ussa noss program cun las novitads...